

Att göra en kort historia lång

Kommer ni ihåg pristävlingen i förra GötaX om att gissa pilkorgens ursprung? Britt-Marie och Ulf håller upp en pilkorg som hittades på Gula stugans vind strax före rivningen.

Ett glest flätat klot. Kräftbur, ankarklot, fisksump, blomsterkorg – det var frågan.

Av 400 möjliga svar = medlemsantalet i Göta, inkom det 1, säger ett svar, som dessutom var rätt och i slutet av historien får ni veta.

Ledtråd 1.

Klot öfver kon – klot öfver tratt – kon öfver klot – kon öfver tratt – på något vis tänkte man på klot i stormvarningssignaler. Nordisk Familjebok, Uggleupplagan, 27:e bandet från 1918, berättar i ord och bild om de svenska stormvarningssignalerna: Stormvarningssignal, signal, som vid stormvarningsstation (vanligen hamn, fiskeläge, lotsplats eller fyr) hissas för att varna fiskare eller andra sjöfarande för annalkande stormar.

Ledtråd 2.

På Sjöhistoriska Museet fanns i vintras en broderiutställning där, bland 100-tals broderier med marina motiv, konstnären Karin Falks – Stormvarning Hanö – hängde. Nu har man kommit rätt, en pilkorg flytande på en skummande havsvåg! Vad hade Karin Falk att berätta? Jo som tidigare boende i Sölvesborg besökte hon ofta Hanö och släktingar där. Och när det blåste hissades stormvarningssignaler på fyrens mast. Det gav inspiration till broderiet.

Som guide på Dalarö visste Karin att det på Lotsberget finns stormvarningssignaler. Dit och plåta! Jo, de låg där, klot och kon, nu fastlåsta nedanför masten, ty eljest slängs grejerna utför berget till tomten nedanför. Bara på kul? Eller bus! Eller storm!

Ledtråd 3.

Om man sen kollar Sjöfartsverkets Sjövägsregler (SJÖFS 1989:15) står det: "Figurer som ger bilden av svarta klot, romber och koner används för att i dagstid

visa det som nattetid visas genom olika ljus (ingen närmare beskrivning finns)".

Solklart, stjärnklart, eller hur?

"I svenska inre farvatten behöver båtar med en längd under 12 meter, annat än båtar sysselsatta med fiske, inte föra signalfigurer".

Och det är här fotot av Hilding Blom kommer in. Han gillade ju att fiska på Vårbyfjärden utanför Jungfruholmarna. Men att hissa klot när man ligger för ankar och metar? Nä, bättre med abborrar!

Nu kommer grejen! Olle "Panik" Palmqvist, GSS-medlem, Götaveteran, kanotseg-

lare och bildare av MKS, visste exakt. Det var han som gav rätt svar:

"Om vid kappseglingsstart skott klickar, halas korgen."

Bilden på halad korg vid startplatsen på Jungfruholmarna som hittades i GSS årsbok 1929, Högtidsseglingen den 5 aug. 1928, är beviset på rätt svar.

Hade jag trott på Olle "Panik" från början, hade det inte blivit nån historia.

Och så i senare årsböcker återfinns pilkorgen i bild och text.

Från Jubileumskappseglingen 1945 plockas följande:

"Funktionärerna kommo upp i god tid men det är ju mycket som skall ordnas vid startplatsen en sådan dag. Som vanligt saknades sejnsfall på signalmasten och hissfall till startballongen och en spänstig grabb måste äntra upp och skära i dessa. Detta är den vanliga cirkusföreställningen vid våra seglingar därute, ty vi bruka ju alltid vara de första där för året." (Platsen är Bergholmarna, utanför Rasta). (Jubileumskappseglingen midsommardagen 24/6 1945, på Södra Björkfjärden).

Historiefarbror Dieter